

ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการชลประทาน จากการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย จริดา สำราญรักษ์ **ปริญญา** ร.ม.

กรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ยุภาพร ยุภาศ **ประธานกรรมการ**

อาจารย์วิทยา เจริญศิริ **กรรมการ**

อาจารย์ทรงศักดิ์ จีระสมบัติ **กรรมการ**

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการชลประทาน ระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานในเขตพื้นที่ฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 5 อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานในเขตพื้นที่ฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 5 อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 124 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งหมด เท่ากับ 0.97 แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นตรงแบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการชลประทาน จากการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเกษตรกร การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากร การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การศึกษา การมีส่วนร่วมในการประสานงาน การมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.913 ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปร

ตามได้ร้อยละ 83.3 ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการชลประทาน จากการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ อายุ พื้นที่เพาะปลูก และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานในเขตพื้นที่ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานในเขตพื้นที่ฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 5 อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้ ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพจะต้องวางแผนเพื่อตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้อย่างเต็มที่ คือ การดำเนินการในการวางแผนงานควรให้เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการใช้น้ำร่วมกับทาง ฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 5 การให้บริการในการจัดส่งน้ำ ควรให้มีความถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ในส่วนการบริหารงานให้มีความโปร่งใส และยุติธรรม ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาชลประทาน ที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และมีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน และการจัดส่งน้ำควรเป็นไปอย่างทั่วถึงในพื้นที่การเกษตร อีกทั้งการจัดลำดับความสำคัญ และความต้องการของเกษตรกร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หอสมุดสถาบันราชภัฏมหาสารคาม
วันรับ.....
วันลงทะเบียน.....
เลขทะเบียน..... ก. 181560
เลขเรียกหนังสือ..... 333.913 ๙๗๓๒

2351

๓๖.๒

TITLE Factors Affecting Efficiency of Participatory Irrigation Management of Water Users' Group in Kantharawichai District, Maha Sarakham Province

AUTHOR Jarida Samranrak **DEGREE** M.P.A.

ADVISORS Mrs. Yupaporn Yupas Chairman
Mr. Witaya Charoensiri Committee
Mr. Songsak Jeerasombat Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2008

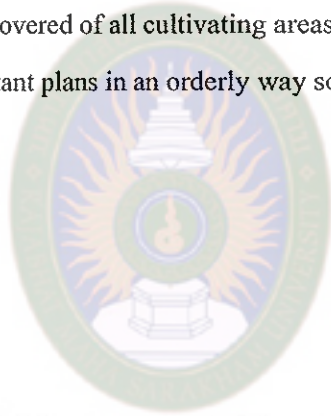
ABSTRACT

The purposes of this research were to study the factors affecting the efficiency of participatory irrigation management, the level of participation of water users' group and suggestions related to the participatory approach of water users' group in the area of water delivery and maintenance division zone 5, Kantharawichai District, Maha Sarakham Province. The study was conducted using 124 people who had been water users' group, selected through a simple random sampling technique. The instrument was a wide ranging questionnaire with 0.97 of reliability. Percentage, mean, standard deviation, multiple correlations, multiple linear regression analysis were used to analyze the data with the testing significant differences at the .05 level.

The study found that factors affecting efficiency of participatory irrigation management of water users' group in Kantharawichai District, Maha Sarakham Province were the participation in developing of farmers, participation in assessment, participation in developing personnel, participation in decision-making, participation in activities, participation in cooperation, and participation in planning by multiple regression of 0.913. The dependent variables can be explained the variation of independent variables of 83.3

percent. The factors affecting efficiency of participatory irrigation management of water users' group classified by age, cultivated areas, and participation of advantages were not significant difference at .05 level. The overall of participation of water users' group was rated at a moderately level.

The sample group suggested that the job performance should be planned to response the farmers' needs. The water users' group should participate in planning water using with water delivery and maintenance division zone 5. The water delivery service should be proper, quick and efficient. For administrative management, it should be transparency and fairness. The water users' group should have opportunity to know information of budget allocation for irrigation development that affected the water users' group. There should be job performance annual report. Water delivery should be covered of all cultivating areas. Finally job performance should be considered important plans in an orderly way so as to meet the farmers' needs.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY